



Brüsszel, 2026. október 2.
(OR. en)

13981/26

Intézményközi referenciaszám:
2026/0300 (NLE)

POLCOM 355
COWEB 123

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. október 1.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 524 final
Tárgy:	Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában a Nyugat-Balkánra vonatkozó autonóm kereskedelmi kedvezményeket lehetővé tevő WTO-mentesség meghosszabbítását illetően az Európai Unió által benyújtandó kérelemmel kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 524 final.

Melléklet: COM(2026) 524 final



EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.10.1.
COM(2026) 524 final

2026/0300 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában a Nyugat-Balkánra vonatkozó autonóm kereskedelmi kedvezményeket lehetővé tevő WTO-mentesség meghosszabbítását illetően az Európai Unió által benyújtandó kérelemmel kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) Általános Tanácsában az Európai Unió (a továbbiakban: EU) számára a Nyugat-Balkánra vonatkozó autonóm kereskedelmi kedvezmények nyújtását lehetővé tevő WTO-mentesség meghosszabbításáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákési Egyezmény

A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákési Egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) 1995. január 1-jén lépett hatályba.

Az Európai Unió az egyezmény részes fele.

2.2. A WTO Miniszteri Konferenciája és Általános Tanácsa

A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia jogosult bármely multilaterális kereskedelmi megállapodások hatálya alá tartozó valamennyi ügyben döntést hozni.

A WTO-egyezmény IV. cikkének (2) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia ülései közötti időszakokban annak feladatait az Általános Tanács látja el.

A WTO-egyezmény IX. cikkének (1) bekezdése értelmében a WTO rendszerint konszenzussal hozza meg döntéseit.

2.3. A WTO Általános Tanácsának tervezett jogi aktusa

A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) bekezdése értelmében kivételes körülmények között mentesség adható egy tag számára az őt terhelő kötelezettség alól.

Az EU kérésére a WTO Általános Tanácsa határozatot fogadhat el a jelenlegi WTO-mentesség meghosszabbításáról, amely az EU számára lehetővé teszi, hogy autonóm kereskedelmi kedvezményeket nyújtson a Nyugat-Balkánnak (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A jelenlegi mentesség 2026. december 31-én lejár. A tervezett jogi aktus célja ezért a mentesség 2031. december 31-ig történő meghosszabbítása.

A tervezett jogi aktus kötelező lesz a WTO tagjaira nézve a WTO-egyezmény IX. cikke (3) bekezdésének, valamint II. cikke (2) bekezdésének megfelelően.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

2025. december 16-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló (EU) 2024/823 rendelet módosításáról szóló (EU) 2025/2014 rendeletet¹. Ez a rendelet előírta a preferenciális rendelkezések 2030. december 31-ig történő meghosszabbítását.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/2014 rendelete (2025. december 16.) a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes

A kereskedelmi kedvezményeket, amelyeket eredetileg a 2007/2000/EK tanácsi rendelet² biztosította, később több alkalommal módosították és meghosszabbították.

Az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (a továbbiakban: az 1994. évi GATT) I. cikkének (1) bekezdésében és az 1994. évi GATT XIII. cikkében előírt kötelezettségei alóli mentesség hiányában az EU által az autonóm kereskedelmi kedvezmények keretében biztosított elbánást a szükséges mértékben ki kellene terjeszteni a WTO összes többi tagjára.

Ezért az EU-nak a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) bekezdése alapján kérelmet kell benyújtania az EU által a Nyugat-Balkánnak nyújtott autonóm kereskedelmi kedvezményekre vonatkozó WTO-mentesség további öt évvel, 2031. december 31-ig történő meghosszabbítása iránt. E kérelem benyújtása mellett az EU-nak támogatnia kell e kérelemnek a WTO Általános Tanácsában történő elfogadását.

Ez lenne az eredetileg 2000. december 8-án megadott és 2006. december 31-ig³ szóló, legutóbb 2021. július 28-án⁴ meghosszabbított mentesség ötödik meghosszabbítása. Az eredeti mentességet és annak meghosszabbításait a régió tartósan nehéz gazdasági helyzete, valamint az indokolta, hogy az Unió által az ezen országoknak biztosított, a támogatható termékekre vonatkozó preferenciális elbánás célja, hogy az 1994. évi GATT célkitűzéseivel összhangban előmozdítsa a gazdasági fejlődést.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A WTO Általános Tanácsát egyezmény, nevezetesen a WTO-egyezmény hozta létre.

Az Általános Tanács által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A WTO-egyezmény II. cikke (2) bekezdésének és IX. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog értelmében kötelező érvényű lesz.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem is módosítja az egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

kereskedelmi intézkedésekről szóló (EU) 2024/823 rendelet módosításáról (HL L, 2025/2014, 2025.12.22.).

² HL L 240., 2000.9.23., 1. o. A legutóbb az 530/2007/EK rendelettel (HL L 125., 2007.5.15., 1. o.) módosított, a 2009. november 30-i 1215/2009/EK tanácsi rendelettel (HL L 328., 2009.12.15., 1. o.) kodifikált rendelet.

³ WT/L/380.

⁴ WT/L/1114.

5. ANYAGI JOGALAP

5.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

5.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja a 207. cikk (4) bekezdésének első albekezdése.

6. KÖVETKEZTETÉS

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában a Nyugat-Balkánra vonatkozó autonóm kereskedelmi kedvezményeket lehetővé tevő WTO-mentesség meghosszabbítását illetően az Európai Unió által benyújtandó kérelemmel kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezményt (a továbbiakban: WTO-egyezmény) az Unió a 94/800/EK tanácsi határozattal¹ kötötte meg és 1995. január 1-jén lépett hatályba.
- (2) A WTO-egyezmény II. cikkének (2) bekezdése értelmében „az 1., 2. és 3. mellékletekben szereplő megállapodások és kapcsolódó jogi aktusok (a továbbiakban: multilaterális kereskedelmi megállapodások) az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (az 1994. évi GATT) együtt az Egyezmény szerves részét képezik, és minden tagra nézve kötelezőek.”
- (3) A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia a multilaterális kereskedelmi megállapodások hatálya alá tartozó valamennyi ügyben döntést hozhat. A Miniszteri Konferencia az összes tag képviselőiből áll, és legalább kétfévente egyszer ülésezik. A WTO-egyezmény IV. cikkének (2) bekezdése értelmében a Miniszteri Konferencia ülései közötti időszakokban annak feladatait az Általános Tanács látja el. Az említett egyezmény IX. cikkének (1) bekezdése értelmében a WTO rendszerint konszenzussal hozza meg döntéseit.
- (4) A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) bekezdésével összhangban kivételes körülmények között a Miniszteri Konferencia elhatározhatja, hogy mentességet ad valamely tag számára a WTO-egyezmény vagy bármely multilaterális kereskedelmi megállapodás alapján terhelő kötelezettség alól.
- (5) Az Unió első alkalommal 2000. december 8-án kapott az 1994. évi GATT I. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségei alóli mentességet 2006. december 31-ig², melyet legutóbb 2021. július 28-án hosszabbítottak meg 2026. december 31-ig³ az ahhoz szükséges mértékben, hogy az Unió autonóm kereskedelmi kedvezményeket alkalmazhasson a Nyugat-Balkánról származó támogatható termékekre.

¹ A Tanács 94/800/EK határozata (1994. december 22.) a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről (HL L 336., 1994.12.23., 1. o.).

² WT/L/380.

³ WT/L/1114.

- (6) 2025. december 16-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló (EU) 2024/823 rendelet módosításáról szóló (EU) 2025/2014 rendeletet. Ez előírta a preferenciális rendelkezések 2030. december 31-ig történő meghosszabbítását⁴.
- (7) A Nyugat-Balkánra vonatkozó autonóm kereskedelmi kedvezményeket lehetővé tevő WTO-mentesség meghosszabbítása iránti kérelem indokolt, tekintettel a régió tartósan nehéz gazdasági helyzetére, valamint arra, hogy a támogatható termékekre vonatkozó, az Unió által ezen országok számára biztosított preferenciális elbánás célja a gazdasági fejlődés előmozdítása az 1994. évi GATT célkitűzéseivel összhangban, nem pedig más WTO-tagok kereskedelmének akadályozása. Ezért az 1994. évi GATT I. cikkének (1) bekezdése és XIII. cikke alóli mentesség meghosszabbítását indokoló kivételes körülmények továbbra is fennállnak.
- (8) Helyénvaló meghatározni az Unió által a WTO Általános Tanácsában képviselendő álláspontot, mivel az Unió által a Nyugat-Balkán számára biztosított autonóm kereskedelmi kedvezményekre vonatkozó WTO-mentesség meghosszabbítása kötelező lesz a WTO tagjaira nézve,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) Általános Tanácsában képviselendő álláspont az Unió által a Nyugat-Balkán számára biztosított autonóm kereskedelmi kedvezményekre vonatkozó jelenlegi WTO-mentesség 2031. december 31-ig történő meghosszabbításának kérelmezése és e kérelem elfogadásának támogatása.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/2014 rendelete (2025. december 16.) a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő vagy ahhoz kapcsolódó országokra és területekre vonatkozó kivételes kereskedelmi intézkedésekről szóló (EU) 2024/823 rendelet módosításáról (HL L, 2025/2014, 2025.12.22.).